

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Revisjon av forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved NTNU

Tilråding:

1. Styret vedtar den reviderte Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Forskriften trer i kraft fra og med 1. august 2012. Samtidig oppheves gammel forskrift av 7. desember 2005 nr. 1685.
 2. Bestemmelsene i forskriftens § 15 gjøres gjeldende for alle ph.d.-kandidater som leverer inn avhandlingen til bedømmelse fra og med 1. april 2012.
 3. Rektor bes om å bringe standardavtalene for opptak til ph.d.-utdanningen samt veiledning for bedømmelse av doktorgrad i tråd med den reviderte forskriften.
-

Bakgrunn

Som ledd i oppfølgingen av prosjektet "Forskerrekruttering og ph.d.-utdanning" (2009), satte rektor i gang et arbeid for å revidere NTNUs ph.d.-forskrift. En intern arbeidsgruppe med representanter fra fakultetene, doktorgradskandidatene og sentraladministrasjonen la frem forslag til endringer i forskriften fra 2005 i januar 2011. Dette skjedde samtidig med at Universitets- og høyskolerådet (UHR) reviderte sine veiledende retningslinjer for ph.d.-graden, og rektor valgte å avvente NTNUs forskriftsarbeid inntil UHRs retningslinjer var vedtatt, noe som skjedde 28. april 2011.

Høringer og videre prosess

I den interne høringen knyttet til UHRs veiledende retningslinjer, ble organisasjonen invitert til å uttale seg både om retningslinjene og om forslagene til endring av NTNUs forskrift. Tilbakemeldingene fra fakultetene var nokså entydige om at UHRs retningslinjer var et tjenlig grunnlag for å revidere NTNU-forskriften, og at en nasjonal harmonisering var ønskelig. Samtidig ble det gitt klart uttrykk for at fakultetene ønsket en ny høringsrunde før styret behandler en revidert forskrift. På bakgrunn av dette utarbeidet rektor et forskriftsutkast basert på UHRs retningslinjer og sendte saken til full høring høsten 2011 med svarfrist 15. oktober. Foreløpige synspunkter ble innhentet og drøftet i Det sentrale forskningsutvalgs møte 28. september.

Samtlige fakulteter og Vitenskapsmuseet leverte høringsuttalelser innen fristen. Uttalelsene er lagt ved. I tillegg sendte Forskerforbundet kommentarer til enkelte bestemmelser, og vi har mottatt uttalelser fra noen institutter og programmer. Disse er ikke lagt ved. Det viste seg at fakultetene hadde til dels omfattende og sprikende synspunkter på høringsutkastet. Det lot seg derfor ikke gjøre å legge saken frem for styret i desember, slik den opprinnelige fremdriftsplanen la opp til. I stedet valgte rektor å foreta en ny, grundig gjennomgang av forskriftsutkastet der fakultetenes synspunkter

ble forsøkt omforent og innarbeidet. I denne prosessen ble den nevnte interne arbeidsgruppen involvert, og utfyllende synspunkter fra fakultetene ble også innhentet. Den 9. januar forelå et nytt forskriftsutkast, og fakultetene fikk frist til 13. januar for å kommentere dette utkastet. Rektor har tatt hensyn til en rekke av de kommentarene og endringsforslagene som kom inn i siste del av prosessen.

Det foreliggende forslaget til revidert ph.d.-forskrift for NTNU har altså vært gjennom en omfattende behandling som omfatter to fulle høringer, konsultasjoner og kommentarrunder. Den uenighet som fortsatt måtte eksistere om enkelte av forskriftens bestemmelser, vil neppe la seg løse ved en ytterligere prosess i organisasjonen. Det er rektors oppfatning at saken er tilstrekkelig opplyst til at den kan legges frem for styret til beslutning.

Om forslaget til ny ph.d.-forskrift

Forslaget til revidert ph.d.-forskrift tar utgangspunkt i både strukturen og innholdet i UHRs veiledende retningslinjer. Disse tjener langt på vei som en nasjonal standard, og det må være et mål i seg selv at reglementene ved norske doktorgradsgivende institusjoner samsvarer godt. Samtidig er det klart at institusjonene er ulike og organiserer sin doktorgradsutdanning noe forskjellig. Forslaget tar hensyn til dette, ikke minst det faktum at det ved NTNU er fakultetene som forvalter doktorgradsprogrammene. Gjennomgående er det lagt opp til at fakultetene har en høy grad av autonomi når det gjelder å fastsette prosedyrer og krav knyttet til doktorgradsutdanningen. Høringene viste imidlertid at det også er et utbredt ønske om at NTNU skal ha sentralt definerte krav, blant annet når det gjelder vilkår for opptak (§ 5), veiledning (§ 7) og opplæringsdel (§ 8). Dette har forslaget til forskrift tatt opp i seg. Når det gjelder prosedyrebestemmelser, har fakultetene noe ulik praksis i dag. Forskriften legger derfor gjennomgående opp til en anbefalt standard, men med muligheter for fakultetene til å fravike etter særskilt vurdering.

Rektor har utarbeidet et notat med kommentarer til samtlige paragrafer i forskriften (vedlagt). Notatet viser hvilke endringer som er foretatt i eksisterende forskrift (2005), forholdet til UHRs veiledende retningslinjer og hva som er endret fra høringsutkastet den 15. september 2011. Notatet drøfter også enkelte tolknings spørsmål og konsekvenser av bestemmelsene for fakultetenes praksis.

Videre oppfølging

Rektor tilrår at forskriften settes i verk fra 1. august 2012. Dette vil gi tilstrekkelig tid for tilpasning til nye bestemmelser. Rektor foreslår likevel at § 15, som omhandler muligheten til mindre omarbeiding av avhandling etter anbefaling fra bedømmelseskomiteen, gjøres gjeldende for kandidater som leverer fra og med 1. april 2012. Dette krever at NTNUs veiledning for bedømmelse av norsk doktorgrad blir oppdatert for å avspeile endringene.

Rektor vil starte arbeidet med å revidere avtale ved opptak til organisert doktorgradsutdanning (ph.d.-avtalen) for å bringe den i tråd med forskriften. Det foregår et nasjonalt revisjonsarbeid i regi av UHR, og dersom resultatet foreligger i tide, vil NTNU kunne bygge på dette.

Rektor vil også sette i gang arbeidet for å oppdatere forskriftene for dr. philos. og for integrert ph.d.-utdanning (2005) i lys av endringene i ph.d.-forskriften. Styret vil få dette som egen sak.

Vedlegg:

- [Forslag til Forskrift for graden philosophiae doctor \(ph.d.\) ved NTNU](#)
- [Kommentarer til revidert ph.d.-forskrift](#)
- [Høringsuttalelser](#)